

میآرامند. فرّ، چنین نیروی کششی است.

دد و دام، هر جانور کش بدید ز گیتی بنزدیک او آرمد

و سپس مهرش، در شکل پیوندش با فرزندش سیامک نمودار میشود. او به جهان جان، به گش، مهر میوزرد

سیامک بُدش نام و فرخنده بود کیومرث را دل بدو زنده بود

بجانش بر از مهر، گریان بدی ز بیم جدائیش، بریان بدی

بگیتی نبودش کسی دشمن مگر در نهان ریمن اهریمن

نخستین انسان، اصل مهر است. این تو دهنی زدن به میترائیان و موبدان بود. چون اصالت مهر که نماد جامعه سازی و ساماندهیست، برضد مفهوم «مردن» است.

آنگاه ملت، بجای تخمی از کیومرث که مشی و مشیانه از آن میرویند (در بندهشن) داستان را بطور دیگر تغییر میدهد، تا معنای اصلیش را حفظ کند. ملت، پسر کیومرث را سیامک کرد. سیامک، به معنای «سه خوشه» است. «مک و مک» همان واژه مگا و مغ است، و سیا، به معنای سه است. سیمرغ، همین سه خوشه است. از کیومرث، از انسان، خدا که همان سیمرغ باشد، پیدایش می یابد. خدا، فرزند انسان میشود. البته در تقویم (ماهورز) ایرانی نیز چنین است. چون در هفتاد روز، جمشید، پیدایش می یابد، که ماههای دی (آسمان) + بهمن + اسفند (زمین) باشند، و درخت انسان در درازای این سه ماه، بار می نشیند، و تخمی میآورد که خدا است، و از این تخمست که سال نو و جهان نو پیدایش می یابد. پنج روز پایان سال، که خمه مسترقه نامیده میشود، و گاهنبار ششم است، همین تخمست. این پنج روز را که تخم خدا میباشد، و از آن، آسمان ابری + آب + زمین + گیاه + جانور + انسان میروید، تخمیست که انسان نهاده است. نامهای این پنج روز را موبدان تحریف کردند. آمدند سروردهای گاتا را بطور ساختگی پنج بخش کردند، و نامهای سرآغاز این پنج بخش را به پنج روز خمه دادند، تا بگویند که جهان از سروردهای اهورامزدا که به زرتشت وحی کرده است، پیدایش یافته است، نه از تخم انسان.

پس گیا مرتن یا کیومرث، از سه تا یکتای «بهرام + رام (رام و ارتا دوروی یک وجودند) + بهمن» تبدیل به یک شخص، یا خلاصه به یک شخص شد، که مردنیست، چون گوهر مهر، گوهر همبستگی نیست. چون اصل پیوند دادن نیست. بی مهر، هر چیزی فانیهست. بدین ترتیب، کیومرث، شخصی شد که دیگر، ارتا و بهمن و رام در او نبود. رام، اصل سعادت و جشن (بهشت) و شناخت است که در او نبود. در بندهشن بخش هشتم پاره ۶۲ می بینیم که ارتا و بهمن، اصل پیمانه گیری، یعنی اصل اندازه هستند. در صورتیکه بهمن و ارتا، یا همان «بهمن و هما» در هر انسانی بود. به عبارت دیگر، در فطرت انسان، آگاهبود حق و عدالت، یا به سخنی دیگر، بزر حق و عدالت هست. فقط این بزر حق و عدالت، در اثر رویارو شدن با تجربیات، به خود، در قانون و نظام حکومتی و نظام اقتصادی، شکل میگیرد، و آنرا زمان تغییر میدهد، چون این احساس یا آگاهبود، نمیتواند یک شکل نهائی به خود بگیرد. این احساس حقوقی و داد و نظم، در انسان که با بهمن و ارتا هستند، تنها یک احساس فردی و درونسو subjective از حقوق و داد و نظم نیستند، چون اینها بخشهای آموخته با کل بهمن (با ارکه کیهان) و کل ارتا (سیمرغ) هستند. این احساس حقوقی و داد و نظم فردی، یک پیوند دیالکتیکی با تصاویر کلی نظم و داد و حقوق در جهان دارد. اینست که هیچ قانونی، برابر با حق و عدل و با نظم حقیقی نیست. انسان حق دارد، در هر

قانونی و در هر حکمی و فرمانی، چون و چرا بکند و از خود بپرسد که چقدر دارای محتوای داد و حق و آزادی و خرد هست. چون بهمن (هومن)، ارکه و اندازه و خرد ناپیداست که در همه شکلهای و در همه نظامها و در عمه قانونها، شکل ناپذیر میماند. پس هیچ نظام و قانون و عدالت موجودی، همه محتوای بهمن و ارتا را ندارد، و انسان حق دارد آنها را برای افزودن بر این محتوا، تغییر بدهد و حق پرسشی کردن هر قانونی و نظام و عدالتی را دارد. این ارتا و بهمن (هومن) که در هر انسانی هست، نشان میدهد که همه انسانها باهمند که در يك اجتماع، حق تأسیس قانون، و حق تأسیس حکومت و رژیم را دارند. به همین علت این ملت است که نیرو و سرچشمه قانونگذاری و حکومت سازی و جامعه سازی هست. هر قانونی، هنگامی اساسی است که ملت آنرا، خودش تأسیس کرده باشد. از شریعت، نمیتوان قانون اساسی ساخت، چون ملت و انسان را سرچشمه قانونگذاری نمیداند. با این اندیشه، میتوان شناخت که، قانونی که اکنون به دروغ، قانون اساسی نامیده میشود، از بن، قانون اساسی نیست، و برای ملت و انسان، هیچگونه اعتباری ندارد، و قانون اساسی مشروطه نیز، هم بواسطه ماده دومش و هم به علت آنکه شاه را مروج مذهب شیعه دانسته بود، قانون اساسی نبود. این قانونهایی که به دروغ و فریب، اساسی خوانده میشوند، اساسی نیستند، و از همان آغاز، برای ملت بی اعتبارند، چون ملت را به کردار تنها قدرت و سرچشمه تأسیسی نشناخته اند. فقط يك اساس و بنیاد هست، و آن ملت است. اینها ارزش بر انداخته شده ندارند، چون ملت میدانند که در آنها، به کردار مؤسس، حضور ندارد. این سرچشمه قانونگذاری و نظام سازی (ارکه = بهمن) که در انسان هست، هیچ قدرتی مافوق خود را نمیشناسد که ایجاد حق و قانون و نظم کند. از اینجا میتوان دید که ملت، ملزم و متعهد به اجرای هیچ قانونی، و اطاعت از هیچ فرمانی و حکمی نیست، مگر آنکه خودش آنرا تأسیس کرده باشد. این نافرمانی و سرکشی، نافرمانی مدنی نیست. جاییکه قانون مدنی نیست، نافرمانی مدنی هم بی معناست. نافرمانی مدنی در اثر تفاوت «قانون موجود» با «حق موجود و شناخته شده»، پیدایش می یابد. این قانون، دارای محتوای آن حق بنیادی انسان نیست، و مردم حق دارند نافرمانی مدنی کنند. ما در محتوای يك قانون که از سوی ملت گذاشته شده، می بینیم که کاملاً دارای محتوای حق و عدالت همخوان با روز نیست، پس قدرت قانونگذاری ملت را، در این نافرمانی، وادار میکنیم که آن قانون را تغییر بدهد، تا سازگاری بیشتر با حق، با ارتا، با بهمن بیابد. این نافرمانی، برای آنست که ملت، حق فرماندهی خود را در قانون، که به نمایندگانش واگذاشته، از سر به خود برگرداند، و نشان دهد که او ست، که اصل فرمانست. ولی در اینجا سرکشی و نافرمانی، برضد شریعت و قدرتیست، که از قدرت موعسس ملت سرچشمه نمیگیرد، و ملت را از آن باز میدارد که به حق بنیاد گذاری خود، برسد. این نافرمانی، برای بازگشت حق قانونگذاری و فرماندهی به خود ملتست که از او ربوده اند. ما تاروی و به اندازه ای، سرکشی و نافرمانی میکنیم که ملت، به کردار سرچشمه قانونگذاری، و سرچشمه حکومت و شکل حکومت، شناخته شود. این فرق، با «نافرمانی مدنی» دارد که روشنفکران کذائی، از زبانهای خارجی، بدون درک معنایش، به فارسی انتقال داده اند.

این يك گوشه از همان تصویر نخستین کیومرثی بود (گیامرتن = بهروز و صنم = مهرگیا) که ارتا و بهمن، بخشهایی از وجودش بودند، و با مردنی ساختن کیومرثی که «يك شخص» ساخته شده بود، این قدرت تأسیسی از انسان گرفته شده بود. در برابر آن تصویر از کیومرث که میترائیان و موبدان زرتشتی کشیدند،

تا انسان را از سرچشمه حق و عدالت و نظم و خرد بیندازند، ملت، تصویر تازه ای از کیومرث عرضه کرد که در شاهنامه هست. این تصویر، بیان نهایت آزادیخواهی و استقلال طلبی ملت ایرانست. جامعه ایرانویچ (که شامل همه ملتها از تاجکستان تا ایران و آذربایجان و ارمنستان میشود) با این اسطوره، فلسفه سیاسی خود را برضد این مقتدران سیاسی و دینی، بیان کرد، و الهیات و ایدئولوژی آنها را نپذیرفت.

مردمان ایرانویچ، کیومرث را که گیامرتن، یعنی بهرام (= بهروز) و سیمرغ (= پیروز) بود، مستقیماً اصل جمشید یا انسان میدانست. جمسفرم از شاهسفرم میروئید. هنگامی دشمنان آزادی آمدند، و کیومرث را یک شخص ساختند، ملت شروع کرد با این اندیشه تازه ساخته شده، بشیوه خودش، پیکار کند. ملت، میان کیومرث و جمشید، سه شخص گذاشت، که سه چهره گوناگون خود سیمرغ بودند. سیامک و هوشنگ و تهمورس، سه چهره خود سیمرغند. از مجموعه این سه چهره سیمرغ است که جمشید پیدایش می یابد. هر چند این چهره ها در شاهنامه، چهره های شخصیت های حماسی گرفته اند، ولی برای آنانکه در فرهنگ ایران پرورده شده بودند، آشکار بود که سیامک و هوشنگ و تهمورس، سه چهره سیمرغ هستند، و جمشید از سر، فرزند خدا شده است. این موضوع نیاز به بررسی گسترده دارد که در فرصت دیگر خواهد شد. این کیومرث موبدان زرتشتی، شخصی است که مرد (نرینه) است و بی زن، تولید مثل میکند. البته زنش در حقیقت، زرخدای زمین آرمیتی هست. این زرخدای زمین، جماکا و جما نیز خوانده میشد، و از اینجا میتوان باز شناخت که کیومرث را جانشین جم ساخته اند. ولی این کار، نشان نرینه ساختن نخستین انسان، و برتری دادن به مرد نیز بود که به کلی برضد فرهنگ ایران بود، و امروزه که زرتشتیان، از یسناها، دلیل بر مقام زن میآورند، این یسناها (بجز گاتا) متعلق به فرهنگ پیش از زرتشت است. اکنون سیامک که به معنای «سه خوشه» از او پدید میآید، ایرانشناسان بدون توجه به گوهر اسطوره های ایران، این واژه را به «دارای موی سیاه» برمیگردانند. ولی همین معنا نیز گواه بر سخنان بالااست، چون موی سر، این همانی با ارتافرورد (سیمرغ) دارد.

این نخستین فرزند کیومرث کنونی؛ که نزد ملت، بهروج الصنم و مهرگیاه بود، سیامکست. و درست سیامک، تصویر «اصل جوانمردی» است، که یکی از جوانمردان ما هم یادی از او نکرده است، تا جوانمردی خود را نشان بدهد. سیامک که ارتافرورد (همان لبک شاهنامه است) با شد، برای حفظ جان انسان از گزند، جانفشانی میکند. خدا، خود را برای نگهداری جان انسان، خود را قربانی میکند. بدینسان اصل حکومتگری در شاهنامه با این اصل آغاز میشود که برای حفظ جان هر انسانی از آزار، باید جانفشانی کرد. سیامک، نشان میدهد که حکومت بر اساس جوانمردی بنا شده است، و نخستین اصل جوانمردی باز داشتن گزند از هر جانست. این مهم نیست که این جان، چه دینی یا چه مذهبی یا چه ایدئولوژی داشته باشد، یا این جان از آن زن یا مرد است. این جان، به این آموزه یا آن آموزه ایمان دارد. حکومت بر شالوده، نگهداری و پرورش جان، یعنی زندگی نهاده شده است، نه بر شالوده ایمان به شریعتی و دینی.

سیامک، افزوده براین، بنیاد حکومت و سیاست ایران را، در رویارویی با «دشمن جان که اهریمن میباشد»، مشخص میسازد. سیامک با آنکه میدانند که گوهر اهریمن، مکر کردن است، خدعه کردنست، او حاضر نیست برای غلبه کردن بر اهریمن، چنگ واژگونه بزند. به عبارت دیگر، سیامک برضد «حکمت» به معنای متداول در ادیان سامی است. حکمت، کار برد شرّ، برای رسیدن به

غایت خیر است. در همان برگه نخست شاهنامه، فرهنگ ایران، دست رد بر سینه «حکومت بر پایه حکمت و حکم کردن بر پایه حکومت» میزند. او میخواهد جهان را بیاراید، نه آنکه حکومت بر پایه حکمت کند. متأسفانه، اشخاص، روی نادانی، نام فردوسی را «حکیم فردوسی» گذاشته اند، به خیال آنکه افتخاری نصیب او میکنند. خدای ایران، حکیم نیست و حاکم هم نیست و حکومت هم نميخواهد. بُن کیهان، که بهمن و ارتافرورد و بهرام و آرمیتی باشند، در هر انسانی با هم آمیخته اند. خدا و انسان با هم آمیخته اند، دیگر فاصله ای میان خرد خدا و خرد انسان نیست که خدا، چیزی بیندیشد که شعور انسان به آن قد ندهد. این مفهوم حکمت، در ادیان سامی، معنی دارد، چون الله و پدر آسمانی و یهوه، در گوهرشان از ازانسان بریده اند. خالق و مخلوق، دو گوهر جداگانه دارند، ولی در فرهنگ ایران چنین نیست. از این رو در فرهنگ ایران، این سخن که انسان، اندازه حکومتست، همان معنا را دارد که خدا، اندازه حکومتست. هردو به يك اندازه، اصالت دارند، چون هردو همگوهرند.